

obsahu knížky a takto seznámiti se zabaveným obsahem; o obžalovaném K-ovi, že 1. ledna 1933, převzav od R-a onu členskou knížku a přezkoumav ji, opatřil ji vlastním podpisem a razítkem strany a na to ji zase vydal R-ovi.

Nehledíc k tomu, že výsledek řízení před nalézacím soudem nikterak neposkytuje možnost pro úsudek, že obžalovaný kromě 10. ledna 1933 též jinde se tiskopisem tím legitimoval, rovněž že někdo jiný než sám obžalovaný vlepoval tam členské známky, že se tak stalo v srpnu a prosinci 1932 a byla takto dána možnost nahlédnouti cizím osobám veřejně do obsahu knížky a seznámiti se se zabaveným obsahem, neodpovídá činnost obžalovaného R-a nalézacím soudem zjištěná, ani činnost obžalovaného K-a, pojmově ani svým obsahem žádné z oněch forem rozšiřování, jak jsou podle citovaného textu v zákoně vymezeny. Podle zjištění prvního soudu byl obžalovaný R. jen držitelem členské knížky, v níž je vytištěna zabavená věta. Rozsudek neobsahuje zjištění, že účelem držby té bylo něco více než míti legitimační papír o příslušenství ke straně DNSAP., pokud se týče o placení příspěvků; výsledek řízení na nic jiného nepoukazuje. Rovněž činnost obžalovaného K-a projevuje jen snahu ověřiti R-ovi platnost této legitimační listiny. Vyžaduje-li však judikatura nejvyššího soudu k náplni skutkové podstaty přečinu podle § 24 tisk. zák. úmyslnost jednání, jímž se tiskopis činí přístupným individuálně neobmezenému počtu osob za tím účelem, aby bylo působeno na jejich smýšlení (rozh. čís. 4096) a též při předání závadného tiskopisu jednotlivci úmysl umožniti přístupnost tiskopisu širšímu okruhu obecenstva (4346), pak zjištěná činnost K-ova, tím méně ovšem R-ova, nemá vůbec vztahu k obsahu závadné části tiskopisu, obžalovaní neprojevili nijak snahu uvésti ve známost obsah programu strany DNSAP., vytištěného ve výtahu v legitimaci a závadného podle § 24 tisk. zák.

Čís. 5128.

Z ustanovenia § 22 zák. čís. 108/33 Sb. z. a n. neplynie, že by účinnosť súdnych rozhodnutí alebo opatrení, vykonaných v predbežnom pokračovaní, bola závislá na predchodzom zmocnení, ani, že zmocnenie musí byť dané v šesťmesačnej premlčacej lehote.

Četnícka hliadka nie je samostatnou časťou četníctva v smysle § 5 (1), čís. 2 zák. čís. 108/33 Sb. z. a n.

Ochranu cti požívajú len skutočne existujúce, bárs aj nezvestné fyzické osoby alebo subjekty, uvedené v § 5 cit. zák. o ochrane cti.

(Rozh. zo dňa 15. novembra 1934, Zm III 265/34.)

Súd prvej stolice uznal obžalovaných F. K. a spol. vinnými prečinom utrhania na cti četníctvu (jeho časti) podľa §§ 1, 3, odst. 2, čís. 2, § 8 čís. 3 zák. čl. XLI:1914. Tento trestný čin spáchali obžalovaní tým, že jeden druhému vyprávali a rozširovali zpravu, že ktorási žena, nesúc peniaze do banky, sverila sa s tým četníckej hliadke z R.

a požiadala ju o sprievod. Miesto ochrany však jeden z četníkov onu ženu vraj prebodol služebným bodlom a četníci jej peniaze odcudzili. O d v o l a c í s ú d z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 c) tr. p. zrušil rozsudok súdu prvej stolice a všetkých obžalovaných podľa § 326 čís. 4 tr. p. sprostil obžaloby s odôvodnením, že trestnosť činu premlčaním pominula.

N a j v y š š í s ú d na základe 1. odst. § 35 por. nov. zrušil rozsudok odvolacieho súdu v časti, týkajúcej sa obžalovaných K. F. a K. V. a vec vrátil v tomto rozsahu vrchnému súdu v B. ako odvolaciemu súdu k novému pojednávaniu a rozhodnutiu; zmätočnú sťažnosť poukázal na toto rozhodnutie.

D ô v o d y:

Zmätočná sťažnosť vrchného štátneho zastupiteľstva právom napáda výrok odvolacieho súdu, že nastalo tu premlčanie preto, že zmocnenie ku stíhaniu nebolo dané v 6 mesačnej premlčacej lehote. Niet žiadneho predpisu, ktorý by ustanovoval, do jakovej doby má byť zmocnenie udelené; § 4 tr. p. ustanovuje len to, že trestné pokračovanie nemôže ísť ďalej od stopovania, keď nebolo udelené predpísané zmocnenie; § 22 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. ustanovuje len to, že zmocnenie musí byť vykázané najpozdejšie pri podaní obžalovacieho spisu. Podmienky prerušenia premlčania sú uvedené v ustanovení § 108 tr. zák. a nelze ich rozširovať. Z ustanovenia § 22 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. neplynie, že by účinnosť súdnych rozhodnutí alebo opatrení, vykonaných za predbežného pokračovania, bola závislá na predošlom zmocnení, ani, že zmocnenie musí byť dané v 6 mesačnej premlčacej lehote. Podľa tohoto ustanovenia zmocnenie je len podmienkou podania obžalovacieho spisu, nie však predpokladom súdnych rozhodnutí alebo opatrení učiných v predošlom pokračovaní. Pokiaľ tedy oslobodzujúci rozsudok odvolacieho súdu bol vyneseneý na tom základe, že nastalo premlčanie, je mylný a trpí zmätkom podľa § 385 čís. 1 c) tr. p. Najvyšší súd mal by tedy zrušiť rozsudok odvolacieho súdu z dôvodu zmätku podľa § 385 čís. 1 c) tr. p. a rozhodnúť vo veci samej, berúc v smysle 1. odst. § 41 zák. čís. 108/1933 sb. z. a n., do ohľadu ustanovenia 1. a 2. oddielu tohoto zákona, pretože sú pre vinníkov priaznivejšie.

Najvyšší súd nesúhlasí síce s názorom verejného žalobcu a nižších súdov, že ide tu o pomluvu četníctva alebo jeho samostatnej časti (§ 14, odst. 2, čís. 4 cit. zák.). Podľa skutkových zistení nižších súdov pomluva vzťahovala sa len na neznámych členov četnickej hliadky. V takomto prípade však nelze hovoriť, že pomluva smerovala proti celému četníctvu alebo proti niektorej jeho samostatnej časti. Že nešlo o celé četníctvo, netreba ďalej odôvodňovať. Avšak nelze pochybovať, že ani četnická hliadka nemôže sa považovať za samostatnú časť celého četníctva. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach čís. Kr III 395/21 a Zm III 934/25, v ktorých išlo o výklad ustanovenia § 8, č. 3 zák. čl. XLI:1914,

najmä o výklad toho, čo sa môže považovať za časť četníctva, vyriekol, že četnícku hliadku nelze považovať za časť četníctva. Tým menej je možné uznať četnícku hliadku za s a m o s t a t n ú časť četníctva, lebo nový zákon o ochrane cti vo srovnaní s predošlým citovaným ustanovením, upotrebiac ešte výrazu »samostatný«, vyslovil bezpochybným spôsobom, že mal na mysli stálu organizačnú časť četníctva, jakou hliadka podľa svojej povahy a určenia nikdy nie je. V dôsledku toho treba skúmať, či, hľadiac k tomu, že pomluva smerovala proti neznámym členom četníckej hliadky, sú tu predpoklady zákona č. 108/1933 sb. z. a n. pre stíhanie obžalovaných. Išlo tu o trestný čin, spáchaný proti verejnému orgánu, ktorý čin sa vzťahoval na výkony jeho povolaní, lebo bolo tvrdené, že četníci pri vykonávaní služby, keď boli požiadaní o ochranu, spáchali vraždu a lúpež. Mohla tu tedy podľa § 14, odst. 5 zák. č. 108/1933 sb. z. a n. byť vznesená verejná žaloba, ku ktorej sa žiada zmocnenie urazenej osoby, a keď táto nemôže byť vyslechnutá, zmocnenie predstaveného úradu (veliteľstva). Táto podmienka bola by v tomto prípade splnená, lebo keď z obsahu pomluvačných výrokov neplynulo, na ktoré určité osoby sa pomluva vzťahuje, nemohly byť dotyčné osoby vyslechnuté a na ich mieste mohol dať zmocnenie predstavený úrad. Takéto zmocnenie bolo v tomto prípade dané ministerstvom vnútra, ktoré je vyšším predstaveným úradom pre urazených četníkov. Verejná žaloba mala byť podľa § 14, odst. 5 a § 17, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. vznesená u súdu v dvojmesačnej lehote a bola skutočne vznesená v zákonitej lehote, lebo trestný čin bol spáchaný vo februári 1932, návrh štátneho zastupiteľstva na zavedenie trestného pokračovania však došiel k súdu už 10. marca 1932. Avšak najvyšší súd nemohol podľa doterajších skutkových zistení nižších súdov rozhodnúť o tom, či ide tu vôbec o trestný čin proti cti, keďže nebolo zistené, či sa pomluva vzťahovala vôbec na e x i s t u j ú c e o s o b y. Podľa skutkových zistení nižších súdov pomluva vzťahovala sa na neznámych členov četníckej hliadky z R. Nebolo však zistené, či existovala četnícka stanica v R., ku ktorej by oni dvaja členovia četníckej hliadky mali patriť. V prípade, keď by takáto četnícka stanica vôbec neexistovala, nemohlo by sa uznať, že išlo o ublíženie na cti n i e k o m u, lebo ochrany cti požívajú len existujúce, bárs aj nezvestné fyzické osoby, alebo subjekty, uvedené v § 5 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. Tu sa podotýka, že trestné oznámenie učinila v tomto prípade četnícka stanica vo V. a že zo spisov nedá sa zistiť, či existovala četnícka stanica v R. Preto najvyšší súd, pokračujúc podľa 1. odst. § 35 por. nov., zrušil rozsudok odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa obžalovaných K. F. a K. V. a nariadil nové odvolacie pokračovanie cieľom doplnenia skutkových zistení v smere hore naznačenom a nového rozhodnutia. Pre prípad, že by čin obžalovaných nemohol byť podriadený pod ustanovenia zákona o ochrane cti, treba ho posúdiť s hľadiska § 18, odst. 1 zák. na ochr. rep. a tým cieľom tiež učiniť potrebné skutkové zistenia.